

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplării Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Bánffy și Kossuth.

Kossuth cel bătrân știa, că întreaga națiune maghiară aprobă principiile sale, dar' ea nu considera „momentul oportun”, de a încerca să le realizeze. Marele dușman al Austriei și al dinastiei Habsburg a murit de sigur cu convingerea, că ideile sale abia după moartea sa vor prinde viață.

Fiul său, Kossuth Ferencz, s'a stabilit, după moartea părintelui său, în țeară și a fost proclamat șef al partidului independist. O inteligență mediocră, acest nou șef al kossuthismului abia acum avu prilejul să dovedească, și celor ce nu știau, că este și el, ca toți partizanii săi, un instrument în mâna guvernului. Căci știut este de mult, că dl. Coloman Tisza, fostul ministru-președinte de tristă aducere aminte, își începuse cariera politică prin a fi kossuthist fervent, și prin a proclama opera lui Deák ca o *trădare națională*. Însă ce întrevăzu posibilitatea de a forma el însuși un minister, el abjură în cunoștințele „puncte din Bihor” (prin un discurs-program) toate principiile kossuthiste. În curând ajuns șeful guvernului, Tisza încurajă pe sub mână propaganda kossuthistă și aduse o droaie de deputați kossuthiști în cameră, „mulțumindu-se” a-și furi majoritatea guvernamentală din colegiile electorale ale naționalităților. Scopul său era, ca prin o asemenea primăjdie kossuthistă să forțeze la toate ocaziunile mâna Imperatorului. Astfel ajunse a se afișa indispensabil. Și politica lui a prins. Dar' ea avea pe kossuthiști la discrețiunea ei. Opoziția acestora se făcea de convență cu guvernul.

Acest raport pare a se schimba acum. Și într'adevăr. Actualii independiști începură, în fața reînnoirii compromisului economic cu Austria, o agitațiune grozavă de — fraze. Făceau o gălgăie asurzitoare, cerând ca guvernul să proclame imediat autonomia vamală a Ungariei. Când se svonise că Bánffy va prezenta camerei proiecte de legi spre a stabili deocamdată o prelungire provizorie a comunității vamale cu Austria, kossuthiștii făceau spume la gură, invocau pe Árpád și pe Dumnezeu! Maghiarilor și amenințau în gura mare, că această lege n'are să treacă, că au să-l vînture pe Bánffy, precum l-au pus pe goană Nemții pe Baden, că au să vină în cameră cu „ciomege și cu palarii în cap”, cu un cuvânt că au să dovedească, că vestitul Wolff, șeful obstrucționismului din camera Austriei, a fost mielușel în comparație cu ei. În fața acestei „agitațiuni a opiniei publice” — Bánffy rugă pe Împărat să-i dea voe a redacta proiectele provisoratului astfel, ca prin ele să poată desarma pe kossuthiști. Și el reuși să dea astfel acestor proiecte de legi un colorit foarte independist, silind prin ele pe guvernul Austriei ca până la 1 Maiu să reguleze în mod constituțional compromisul economic cu Ungaria. Dată fiind situația parlamentară destrăbălată din Austria și aproape imposibilitatea de a se reveni acolo până la 1 Maiu la forme constituționale, procedarea lui Bánffy pare echivalentă cu pregătirea terenului pentru proclamarea independenței vamale a Ungariei.

Care va să zică, de aci înainte guvernul maghiar își aproprie el însuși principii kossuthiste, și de aceea nu mai pare înclinat a menaja pe kossuthiști. Din contră, i-se pare că acțiunea turbulentă a acestora i-ar pute încrucișa de aci înainte planurile, și de aceea caută să desorganizeze partidul kossuthist, ca să facă el această politică.

Așa se poate explica ideea unor profunde disensiuni în rândurile kossuthiștilor. Se vede că Bánffy a câștigat pe câțiva dintre ei, că să împedecă prin ei continuarea obstrucției. De aceea vedem, că guvernamentalii mereu răspundeau știri de teroare între kossuthiști, arătându-le că „patra

s'ar fi găsimd în mare primejdie”, că așa numita „Camarilla dela Viena ar fi pregătind o cursă”, că „Viena ar fi încurajind pe naționalități ca tocmai acum să pornească agitațiuni în contra maghiarismului”. Și vestitul Jeszenszky mereu se învîrta în culisele camerei săvîrșind o acțiune specială. Ziarele ungurești ni-o spun, că el terorisa mereu pe kossuthiști cu știri alarmante, arătându-le nevoia de a înceta obstrucționismul, pentru-că Viena ar fi dorind să siluiască pe Bánffy a porni pe calea ordonanțelor și a suprimării constituției...

Că larma și agitația lor ar fi mînând de astă-dată apa pe moara „Camarillei”, și câte și mai câte!...

Faptul e, că din această luptă Bánffy a eșit nu numai biruitor, ceea-ce n'ar fi nimic, dar' a câștigat foarte mult în opinia publică maghiară, ear' partidul kossuthist e în plină descompunere. Precum se vede, Maghiarii consideră că a sosit timpul, ca însuși guvernul să facă, în deplină cunoștință de cauză, politica lui Kossuth față cu Viena. Tactica se vede a fi aceasta: dificultățile reînnoirii compromisului și a stabilirii cuotei vor constrînge pe Împăratul să ceară o *revizuire a dualismului*. Nimenea nu poate ști în ce sens. Natural ar fi, ca bazele actuale să fie modificate. Pentru acest caz guvernul maghiar se prepară el însuși pentru toate eventualitățile. Dar' ține foarte mult a arunca vina pentru provocarea acestor eventualități asupra Austriei. El vrea cu orice preț să producă impresia, că ar fi stînd ferm pe actualele baze și că nici nu s'ar fi gîndind să le schimbe în sens kossuthist. — Eată de ce trebuia împedecată obstrucția kossuthistă. Cu alte cuvinte, bar. Bánffy a desăgărat în cele din urmă pe kossuthiști, pentru-că ține să iee el chestia în mână, dar' să păstreze legitimitatea schimbării de front a guvernului unguresc, când o fi să fie!

Probabil, că stăm în fața unor mari întîmplări.

Sibiu, 22 Ianuarie n.

Revisuirea dualismului. În legătură cu știrile despre revisuirea dualismului contele Bethlen Miklós publică în „Budap. Tagblatt” o declarațiune a baronului Sennyey Pál, făcută la 1875, când încă se ivise ideea revisurii.

Atunci Sennyey a declarat lui Bethlen, care era corespondent al mai multor ziare germane, care este convingerea lui despre dualism, în deosebire de Tisza Kálmán.

„Tisza — zicea Sennyey — în chestiunile de drept public totdeauna va face concesii în sus, dacă îi dau lui mîna liberă, ca să regularizeze naționalitățile.

„Deosebirea între vederile lui Tisza și ale mele e, că Tisza garanța pentru a susține hegemonia Maghiarilor o caută în suprimarea (megrendszabályozás) naționalităților, pe când eu o caut într'aceea, ca Maghiarii să se înrădăcineze în armata comună și să aibă acolo același pond, ca și Nemții și Slavii.

Credes, că Tisza va desvolta dualismul în sens centralistic, pe când el voia să-l dea o direcțiune centrifugală.

Sennyey și-a exprimat convingerea, că până-cînd Austria va rămîne stat german Maghiarii și Nemții din Austria întotdeauna se vor înțelege între sine, aceasta o pretinde interesul de stat din ambele părți.

Îndată-ce însă Austria ar deveni stat slav sau fi imposibil a mai susține dualismul în forma sa actuală, pentru-că nime nu poate silii pe Slavi să abdică de aspirațiunile lor federaliste.

„În cazul acela — zicea Sennyey — revisuirea pactului dualistic, ar trebui făcută în direcțiune, ca Ungariei să i-se asigure eventual dreptul de liberă dispoziție (önrendelkezési jog).

„Dualismul lui Deák se bazează pe paritatea de interese ale Nemților din Austria și ale Maghiarilor.

„La pactul cu Austria slavică ar trebui să domineze tocmai deosebirea de interese maghiare și slave.”

— Acestea erau vederile lui Sennyey la 1875. Se pare că aceleși vederi le au și Sennyey-i de azi, Báffy et Comp. De aceea trebuie să fim cu mare grijă! Urmează momente mari, istorice.

Retragerea lui Visconti-Venosta. Ministrul de externe al Italiei Visconti-Venosta, în urma morții fiului său, a abzis, și se va retrage din politică.

Retragerea lui Visconti-Venosta este o mare pierdere pentru tripla alianță, de oare-ce el a fost cel mai mare aderent al ei, în Italia.

Ca și acum 30 ani! Din prilejul „Protestului” Alkotmány scrie despre chestiunea naționalităților și face următoarele mărturisiri:

„Chestiunea naționalităților din Ungaria e și azi o problemă tot așa de mare, ca și acum 30 ani! Aceasta stăgnaie în idei nu e spre lauda barbaților politici maghiari.

Și totuși aceasta trebuie odată definitiv rezolvată, pentru-că desconsiderarea ei și fatalismul nostru tradițional pot aduce unitatea statului în pericol.

Naționalitățile progesează în urma sporirii de cultură a inteligenței lor.

Cu aceasta le crește puterea morală și capabilitatea de organizație.

Nu-i iertat să uităm, că lumea se învîrte și că apelul la forțele alcătuitoare de stat, la inteligența mai înaltă și avuția mai mare a rasei maghiare se face numai cît timp naționalitățile rămân pe acea treaptă de ignoranță, desorganizare și sărăcie, pe care au fost până acum.

Politica maghiară trebuie să abstea în chestiunile naționale și economice, dela vederile superficiale și dela frase.

Aceste chestiuni trebuiesc studiate și rezolvate după dezvoltarea lor.”

Ziarul catolic citează apoi două declarațiuni ale lui Deák F. în sensul că rora el voia limba maghiară numai ca limba parlamentului și a oficiilor centrale.

„In jos — zicea Deák — eu n'am voit să restrîng egala îndreptățire, din contră, să-i las un teren mai larg.”

Pot învîta Maghiarii din aceste cuvinte ale lui „Alkotmány”, dar' putem învîta și noi.

Ne trebuie: cultură, organizație și avere!

Gladstone, marele bătrîn, s'afă suferind în Cannes. Zilele acestea s'au dat știri îngrijitoare despre sănătatea lui, cari însă din nenorocire nu sînt tocmai adevărate.

Răspunsul lui „Reichswahr”. La campania furioasă a presei maghiare Reichswahr răspunde într'un *prim-articol*, în nrul dela 19 Ianuarie, după-ce într'alt loc reproduc toți articolii ziarelor maghiare, privitori la chestiune. Eată o parte d'n răspunsul lui Reichswahr:

„Leul e liber! Din Pesta s'a deschis contra noastră o sîlbatică campanie ziaristică. Noi am avut cîtezanța de a accentua față cu Ungaria franc și energetic punctul de vedere austriac și la aceasta năvălesc asupra noastră toate ziarele din Budapesta, ca-și-cînd ar urma unui cuvînt de ordine. Și unde răspunsuri obiective sînt cu neputință, vin într'ajutor cuvinte de ocară. Cu acest moment, cu totul formal, nici nu vrem să ne ocupăm; hotărîtoare nu e forma, ci cauza. Aceasta însă nu se schimbă, oricît s'ar încerca a desmînji articolele noastre de Duminică. (Al doilea articol era despre cuotă, descoperind că Bánffy a promis 37%. Red. „Trib.”).

Intr'un articol noi am declarat, că naționalitățile din Ungaria, cari au apar-

ținut odată la Austria, sînt lipsite în țările coroanei Sfîntului Stefan de o îngrijire binevoitoare. Aceasta e un adevăr sfînt.

„Vezi, că noi am atins cele mai rînite puncte și am uitat să zicem: pardon!”

Aci „Reichswahr” răspunde apoi privitor la chestiunea cuotei, dînd de nou cîteva lecții Maghiarilor, și special guvernului.

Din Boemia. Nici barem nu s'au liniștit spiritele la Praga, prin cunoscutele declarații guvernamentale, făcute prin locțiitorul boem Coudenhove, necum să se pacifice. Dimpotrivă, agitația e de nou la extrem. În dieta discuțiile decurg furtunos, turbulent; afară masele, cehe și germane, mereu fac demonstrații, dau ansă la conflicte, ear' armata, care ocupă formal pîtele și străzile, nu poate răbdi, deși de repetite-ori a procedat foarte aspru. Pentru căteva asemenea proceduri ale armatei, s'a și interpelat, din partea ceah, în dietă.

Intr'o situație atît de agitată a spiritelor, nu-i mirare, că lucrările dietei nu progesează de loc, ear' turburările se întînd ca o pecingine.

Sedinta din urmă a dietei, ținută alaltăieri, a fost foarte viforoasă. În mijlocul iritației violente a elementelor radicale, cehe și germane, s'a primit cu 139 față de 62 voturi, propunerea lui Bouguoy pentru alegerea unei comisii dietele, care să discute asupra ordinațiunilor de limbă. S'a mai primit o propunere a principelui Lobkowitz, menită și aceasta a promova acțiunea de pacificare a guvernului.

„In Ungaria”.

— Studiu politic —

de

Baron Iehan de Witte.

IV.

(Urmare).

Delegații nau putut ajunge până la Împărat: în timp ce el se ducea la Innsbruck unde Suveranul era refugiat, dieta Transilvaniei se grăbi de a vota uniunea cu Ungaria, în marele entusiasm al Maghiarilor și al Săcilor. Sub presiunea teroarei, Saxonii cari se găseau reușiți în număr de 22, nu cutezară a ridica glasul pentru a protesta.

Această noutate fu primită cu o mare iritație de majoritatea țerei: în mai multe sate au fost ciocniri între populațiune și agenții ungurești; astfel, cînd izbucni revoluțiunea la Pesta, inaugurată prin omortrea comisariului imperial Lamberg, Românii se ridicară, la glasul șefilor lor, pentru a face cauză comună cu Austriai și Croații. Reșelul a luat, dela început, un caracter implacabil. Astăzi, încă, Ungurii și Românii se acuză, că s'au dedat, în timpul acestei lupte, la acte de sîlbătice atrocități. Maghiarii, stăpîni ai Transilvaniei, grație victoriilor generalului Bem, întronară domnia teroarei în țeară.

„Tribunalele marțiale, sounne di Xenopol, fură instituite pretutindeni: în mai puțin de două luni, patru mii de Români (cifra oficial constatată) cădură victimele acestei furii.”

E nostim de a vedea indignarea cu care Maghiarii spun și astăzi că, pentru a se sustrage dela un astfel de regim, oprimații nu au avut teamă de a deschide armatelor rusești trecerea Carpaților!

Austria, stăpînă pe insurecția ungurească se grăbi a acorda Românilor o parte din revendicațiunile dela Blaj; acești nenorociți tratați de atâtea secole ca parias în propria lor țeară, obținură drepturile celorlalți cetățeni; în același timp, ei fură sustrași dela dominațiunea maghiară. Pe lângă aceasta, Împăratul voi să facă mai mult pentru a răsplăti credința lor, și cățiva ani mai târziu (în 1863), proclamă, după promisiunea sa, autonomia Transilvaniei. Vechiul mare ducat fu restabilit, dar' nu în profitul exclusiv al minorității opresive: o lege recunoscu oficial întrebunțarea celor trei limbi ca și egalitatea naționalităților țerei, și dieta, numită pe o basă

electorală mai echitabilă, avu pentru prima-ori a majoritate română în sfîntul seu.

Transilvănenii se vîzură în culmea aspirațiunilor lor, dar' fericirea lor fu de scurtă durată: Ușurii juraseră de a lua o revanșă și dela 1865, revenind deasupra, impuseră coroanei reunirea unei noase diete, numită această dată, conform legii feudale dela 1791 și în care Românii se găsiră reprezentați într'un mod derisoriu prin 13 nobili maghiarisați, și și aceștia perduți în mijlocul unei adunări de 440 membri.

Dieta, reunită în Ostmovrie 1865 la Cluj votă din nou anexiunea Transilvaniei cu Ungaria. Această anexiune, întărită prin evenimentele cari răsturnară Austria la această epocă, fu consumată la 1868 prin faptul dualismului care dădu Maghiarilor toate țările dela Est de Leitha. Vîzînd pericolul care-i amenința, Românii se reuniră la 15 Maiu 1868, în câmpia Blajului, cum făcuse cu 20 ani mai înainte, la aceeași dată, pentru a formula programul lor. Nu fură mai mult ascultați ca la 1848: dieta din Budapesta le răspunde votînd cu repeziune, în mijlocul nopții, incorporarea Transilvaniei. De atunci ei n'au făcut de a protesta cu energie contra naționalității care le impune dreptul celui mai forte, și contra procedurilor întrebunțate pentru a anihila influența lor. Intr'adevăr, Împăratul întrevîzînd că Ungurii vor abusa de puterea lor, a făcut ca constituția din 1868 să cuprîndă o lege proclamînd egalitatea drepturilor diferitelor popoare ale țerei. Dar' cum a fost observată această egalitate? Românii răspund, amintind cuvintele lui Montesquieu: „Nu este mai crudă tirănie, decît aceea care se exercită la umbra legilor și cu colorile justiției.” (Va urma).

Presa maghiară despre „Protest”.

Magyar Ujság.

Organul personal al lui Bánffy publică în nrul dela 19 Ian. un articol secundar drept răspuns „lui Reichswahr”.

„N'avem nimic de ascuns — așa începe „M. U.” — și avem drept. De aceea nu răspundem la amestecul lui „Reichswahr” cu întrebarea, că cu ce drept te amesteci matala în lucrurile noastre? Pofim! Pofim a minți și mai mult și a scuipa și mai tare. De aceea însă noi totuși avem dreptate să zicăm, că domn la domn, naționalitățile mincinoase însă la — „Reichswahr”.

Pentru-că e o minciună conștientă a vorbii la noi de maghiarizare brutală. Zău lui Dumnezeu am pute fi brutali și atunci s'ar maghiarisa naționalitățile. Dar' nu se maghiarisează. Lega de naționalități dacă ar fi spre greutatea noastră (nu vîe spre greutate că o desconsiderați „R. „Trib.”) am pute-o schimba dacă am vrea să fim brutali, dar' cele 10 milioane de naționalități nu sînt reprezentate în legislațiunea noastră.

Dar' de ce nu o schimbăm, dacă numai brutalitate trebuie, și Românii de ce rămân oare pe punctul de vedere al pasivității, dacă așa de mult simt lipsa reprezentării lor?”

Referitor la dependența ierarhiei zice, că stănci cum se poate, că mișcările naționale liste își găsesc forța în prețioșii.

Pe Sași zice, că trebuie să-i aperi contra lui Reichswahr. Pentru-că dacă-i drept ce zice despre ei, atunci toți sînt — trădători de patrie.

„Dar' mai restază camera de hotel. Bietele naționalități, așa de mult le persecută, încât umilitul lor protest și-l pot concepia numai într'o modestă cameră de hotel. Zău de ce nu s'au dus pe câmpul Rákoss? De sigur pentru-că e mai bună camera încălzită. De ce nu s'au dus în sala cea mare dela Redoute? Pentru-că li-e destul și o cameră ieftină. Doar' are cunoștință „Reichswahr”, că naționalitățile au putut ținea congres în redută și plănuiesc congrese în centrul celor mai maghiaruse orașe. (Dar' „Magyar Ujság” nu știe, ceea-ce a publicat Tagespost din Graz, cu datul 17 Ianuarie, că guvernul a hotărît a opri congresul naționalităților? R. „Trib.”)

Din exemplul ce-l dă Austria nu cere; acela arată, că cît de mult naționalitățile au aguduit țeara.

„Între împrejurările acestea de model — încheie „M. U.” cu aroganță — monarhia are fortăreață: statul maghiar consolidat, ordinar, funcționând în mod constituțional, la care dinastia poate conta, ca și Europa. Aici e ordine, stimabile „Reichswehr”, pe lângă libertate, și această ordine o vom și susține și pe lângă liberalismul nostru tradițional vom apăra și caracterul maghiar al statului, pentru-că avem drept milenar la aceasta, și aceasta ni-e datorită, a cărei împlinire dela noi o așteaptă liniștea Europei și apoi interesul Austriei”.

Kolozsvár.

Kolozsvár în primul său dela 17 Ianuarie c. cu titlul „Naționalitățile noastre” zice, că Maghiarii știu bine ce putere are spiritul național, limba și tradițiile naționale. De aceea Maghiarii au salutat reînvierea Greciei moderne și au deplâns căderea Poloniei; de aceea aprobă și aspirațiile Cehilor, deși aceștia „în zilele grele de luptă n-au jertfit și n-au suferit pentru independență”.

Popoarele au drept să aspire la independență și viață națională, nu au însă acest drept frânturile de popoare (I.R. „Trib.”), cari unul câte unul sînt în minoritate în un stat. Acesta e cazul cu naționalitățile din Ungaria.

După introducerea acesteia sofistică, „Kolozsvár” continuă:

„Mișcările și aspirațiile Românilor, Sârbilor, Panșlavorilor nu au însă justă nici istorică, nici din punctul de vedere al moralei statului. Și n-au avut nici-o dată. Dacă aceste popoare au ajuns câte-o dată la unele rezultate, cum s'a întâmplat în „reșboiul maghiar de libertate” (!), nu au ajuns la izbândă prin puterea lor, ci prin aceea, că le a sprijinit și s'a folosit de ele dușmanul politic al poporului maghiar.

„Cugetă naționalitățile, că și acum trăim în un timp, când îți puteai câștiga merite în Ungaria prin aceea, că agităi în contra integrității statului și națiunii maghiare?”

„S'a schimbat mult monarhia austro-ungară. Azi cel mai solid sprijin al imperiului dublu, austriac și maghiar, precum și al dinastiei, este Ungaria.

„De aceea melodiile, ce vreau să le cânte de nou naționalitățile, memorandele, cu cari ar avé să se plângă, că pentru-ce e acest stat unitar, pentru-ce e maghiar și nu e dat pradă naționalităților, acum nu vor fi plătute”.

Pesti Hirap.

În numărul său dela 18 Ianuarie ziarul guvernamental publică un entrefilet bătător la ochi, sub marca *Hands off* exprimându-și prima indignare pentru articolul lui Reichswehr.

„Vedem în articolul lui „Reichswehr” simptomul unei acțiuni de drept public, cu totul nepoliticoasă, imprudentă, nutrită din Viena în contra Ungariei”, — așa scrie „P. H.”.

„Această foaie a stat mai înainte în serviciul politicii contelui Baden și se crede că și azi mai are relații cu cercurile hotărâtoare. Se poate deci pricepe că articolul de ieri a produs în lumea politică maghiară o neobișnuită indignare. Politica de naționalități a Ungariei e atacată acolo deodată pe toată linia în formă pozitivă. Articolul acesta pune în căruța politicii maghiare nu numai acusa despre o „maghiarizare brută”, ci el vrea să dovedească totodată, că dela 1868 încoace naționalitățile

modeste dela noi merg spre ruină economică și națională”.

După-ce citează din „Reichswehr” și promite a se ocupa mai pe larg cu acest articol, „P. H.” continuă:

„A importa în Ungaria „ruină austriacă” și a permite ca și Ungaria să o răscălească cu sistemul de naționalități al lui Bideri, e pentru noi nu numai o chestiune de rasă. Aceasta e și o chestiune de existență, de coeziune a monarhiei și o chestiune de tărie a dinastiei. Noi respingem hotărât aceste atacuri, cari calculează la aștarea naționalităților din Ungaria și cari sînt scrise exclusiv în interesul mișcărilor trădătoare de patrie ale agitatorilor români și slavi”.

— În nrul următor „P. H.” revine într'un prim-articol la „Reichswehr”.

Un proces abandonat.

Am anunțat despre procesul părintelui Măneștii, ce ar fi să se pertracteze la 25 l. c. înaintea curții cu jurați din Cluj. Ne am exprimat nădejdea, că acest proces se va răsi, și azi primim deja următoarea scrisoare:

Referindu-mă la o motiție ce ați luat în nrul 2 al „Tribunei” în chestia procesului de presă intentat de mine în contra T. L. Albini, I. Ciotea și I. Runcan, pentru calumnie; îmi permit a vă da următoarea explicație:

Procesul de presă l-am intentat încă la anul 1894, — când la foaia d-voastră erau alți oameni și alte referințe, — pentru o anonimă, — dar' cu atât mai scandaluoasă corespondență, care pe lângă ce era insultătoare, cum se obișnuia pe acel timp — mai era și în fondul ei o mare minciună.

Se reproducea aci în formă de dialog o pretenșă pertractare judecătorească dintre mine și „parochul (?) din M. Sângeorgiu” (al cărui nume li-e era rusine să-l spună)... unde un spectator din „marele public asistent”.... se scandalisa — cumplit.

După-ce în decursul investigațiunii procesuale s'a dovedit, că autorul dialogului era însuși „parochul din M. Sângeorgiu”, care m' hulă pe mine și se lăuda pe sine...

După-ce pe acest vecin insultator, vecinic plitior „paroch”-neparoch îl cheamă Ioan Runcan, ear' cu Ioan Runcan, ce numai în toamna trecută, în două rînduri a pascut temnița din M.-Oșorhei, — nuse cuvine a sta de vorbă....

După ce în decursul timpului, dreptul Judecator a pedepsit infamile lui Runcan mult mai aspru, decum ar pute-o face ori-care judecatorie lumescă: eu trebue să declar, că azi nu mai pot sta nici în fața judecătoriei și nici altcum de vorbă, necum cu Runcan, dar' nici cu T. L. Albini; pe Ioan Ciotea nici nu-l cunosc; ear' „Tribuna” de azi nu poartă nici o vină în cauză.

Din motivele acestea — și lăsând la apăsarea publicului faptul, că „Tribuna” din 1894 a crezut a servi adevărul și cauza națională, când a publicat dela Runcan dialogul dintre mine și Runcan sub marca unui spectator precum și faptul, că întîmpinarea celui insultat nu a primit-o, ci l'a trimis să „și caute satisfacție la Ungurii din Cluj... și în fine faptul, că după introducerea procesului nu se afla năcăiri manuscrise, autor etc... eu mă ved îndemnat a vă declara, că nu voi insista pe lângă proces.

Nicolau Măneștii.

Scandalul Dreyfus.

Până aci a ajuns chestia, care de luni de zile ține în agitație întreaga Franța. Nu mai e o simplă „afacere” a unui întins sindicat jidovesc, ci un adevărat scandal și încă scandal european!

Zi de zi se anuntă turburări primejdioase în diferite părți ale țării, zi de zi acușările cele mai frivole se aruncă ministrilor și armatei. Lucrurile au ajuns a lua forme atât de grave, că însuși guvernul e serios îngrijat și vrea cu ori-ce preț să pună odată capăt scandalului. Numai așa se poate explica știrea senzațională ce o aduce *Indépendance Belgique* din Bruxelles, ziar în legătură cu guvernul francez, — că într'un consiliu recent ministrii francezi s'au ocupat de planul unei revizii a procesului Dreyfus. Aceasta însă, pentru evitarea agitației, se va face numai după procesul lui Zola, care va avé loc deja pe la începutul lui Februarie.

O altă știre susține, că Zola se va provoca în proces la vre-o 250 de martori, aceasta — sigur — pentru mai marele tărbău al pertractării.

Ca o notă prea caracteristică însemnăm, că foile ungurești jidovite continuă a pleda pentru Dreyfus. Armă bună a acum în miște șodenii de „desvéliri” ale deputatului Hock János, care anume a fost la Paris pentru „afacerea” Dreyfus, și acum susține „pe dovezi sigure” că Dreyfus e de fapt nevinovat. Catolicul „A kotmány” e foarte îndârjit pentru aceasta pe Hock, care — se știe — e popă catolic!..

CRONICĂ

Sibiu, 22 Ian. n. 1898.

Pentru biserica gr.-or. din Oravița au contribuit cu prilejul balului următorii domni: Ilie Trăilă, Dr. Petru Cornian, Dr. Ioan Nedelcu, advocat; Dr. Ficz, notar public; George Voda, Alois Vucoticiu, câte 1 fl.; I. E. Teranu, librar 50 cr.; N. Dimitrie, măiestru de dulcetri, 90 cr.; Dimitrie Pasule, 50 cr.; Berger, ospătar 60 cr. Primească toți cele mai sincere mulțumiri. Venitul balului a fost 63 fl. 58 cr.; spesele au fost 32 fl. 17 cr. Venit curat a rămas 31 fl. 41 cr. În numele colegilor mei tutori: George Pipelea, tutor.

De iubileul Monarhului se vor bate, pe cum am anunțat deja, medalii comemorative pe seama acelor militari, cari au servit sub domnia Maiestății Sale un restimp oare-care de ani. Medalii vor atîrna de un cordon negru-galben. O parte a medaliei va avé chipul Domnitorului, cealaltă inscripția: *Signum memoriale*. Medaliiile vor fi de trei clase: de aur, de argint și de bronz. Medalia de aur o vor primi acei ofițeri și ofițianți militari, cari au servit cel puțin 40 ani sub domnia Maiestății Sale; medalia de argint se va da tuturor acelor militari, cari au servit sub domnia Maiestății Sale cel puțin 20 de ani; medalia de bronz o vor avé toți soldații, cari au servit cel puțin 6 ani sub domnia Maiestății Sale.

Prigoniri ungurești. Gazetei *Transilvaniei* i-se scrie din Bacifalul-Săcelilor (lângă Brașov), că Joi pe la 5 ore seara doi bărbai străini îmbrăcați în haine civile au intrat unul după altul în casa preotului Toma

Frates, la care se afla și bătrânul său tată din Sâmpetru. Cîrînd după aceea vine un servitor ungur, care părea a fi vizitîu, cu o scrisoare recomandată dela Brașov adresată: „Preotului N. Frates din Bacifalul”, în care se aflau mai multe hîrtii autografate, cari păreau a fi niște apeluri. Di Frates a primit scrisoarea și a scos hîrtiile din ea, dar' n'a putut ceti, căci îndată a fost întrerupt de venirea a doi gendarmi. Într'aceea unul dintre cei îmbrăcați civil începu a adresa în ton rîdit întrebări lui Frates, că de unde fi vin scrisorile, dacă stă în legătură cu „Liga” și cu comitetul studenților din București și ce cărți și scrisori a primit de acolo. Preotul a răspuns la toate, că nu știe cine i-a trimis scrisoarea din chestiune, că n'a avut nici-o dată și nu are nici o legătură politică cu nimeni. Deodată intrară în odaie alți doi gendarmi, ear' omul în haine civile, care îl luase la întrebare pe Frates, ordonă să se facă perchișie domiciliară. Cîna a fost acesta din urmă, nu se știe. După-ce au răscolit toate și n'au aflat nimic, gendarmii au luat pe cel dintîiu venit, care se da de negator de lemne și l-au dus cu ei, zîcînd, că „au prins o pasere din București”. Cîna a fost acesta a rămas un mieter, nici măcar numele nu i-l'a spus. Cel-ce părea a fi condus investigația, a dus cu sine și cuprinsul scrisorii, fără de a mai lua nici un protocol și fără de a aminti măcar ceva despre aceasta proprietății ei, lăsînd îndărît cuvea goală.

Români pentru universitatea din Fests. Sub acest titlu *Hasznok* scrie: „Nu e fără interes a ști, că pe cînd naționalitățile zic că situația le este insuportabilă, pe atunci șosec daruri la rectorul universității din — mîni românești. A sosit azi pentru fondul universitar din *Beus* 9 fl. și din *Sibiu* 8 fl. 75 cr., ca venit al unei petreceri săsești.... — Bine, bine. Dar' unde-s Români, stimabilă gazeta ungurească?”

Deputatul Sibiiului. Fără șgomotul obișnuit la alegeri dietali, fără bătaii și gendarmi, s'a făcut azi alegerea de deputat al Sibiiului în locul lui *Schreiber* care a abzis. A fost ales cu aclamațiune Dr. W. Bruckner, avocat, bărbat agreeat în cercurile verzilor.

„Foaia Poporului”. Astăzi a apărut nr. 3 a c. al *Foii Poporului*, cu următorul bogat cuprins: Protestul popoarelor împotriva maghiarizării (extra), cu introducere și tălmăcit pentru popor

6 entrefilete. — Din Austria. — Anul Nou în București (Orfelinul sgr. Ferdinand). Cuvinte arhierice: pastoralul episcopului Mețianu. — Scrieri: Teatrul și petrecere în Deva. — Viesța și faptele lui Stefan-cel-Mare, de G. Cătană.

Ilustrația: Din Pompei (cu text despre orașul Pompei și erupția Vesuvului).

Despre comine: Punerea slujbașilor comunali.

Foia: E mult de-atunci (poesie) de V. E. Moldoveanu. — Poesii populare, din Armeni și din jurul Timișoarei.

Paralel economică: Creșterea mieilor. Lucrări de grădini în Ianuarie. Prețul timpului și împărțirea aceluia. Crutarea trebue învătășă. Prăsierea galitelor, de Ioliu Bardosy (urmare). Sături economice. Știri economice.

Oronid: (4 coloană). Cărți egite în tipar. Multumite publice. Mai nou, Rta etc. Atragem atențiunea inteligenței noastre asupra acestei foii, redactată anume pentru trebuințele ștărilor române și la priceperea lui, cu rugărea să o recomande plugărilor și oamenilor dela țeară.

Păne, nu iertare de dări! Se anunță din *Budapesta*, că guvernul maghiar, spîrtat de neagra miserie ce bîntuie în România din sudul Ungariei, a hotărît să ușureze darea locuitorilor din comitatele atacate de foamete — cu 5,125.000 fl.

Foile ungurești, luînd notă de acest fapt al guvernului, îl laudă, ba chiar o foie ro-

mănească îl numește „uman și laudabil”. Dar' lucrul nu stă tocmai așa. Pentru-că foametea nu se alungă cu — iertare de dări, ci eu pîne! Pîne se dea deci guvernului, ajutoare să voteze pe seama nefericitorilor, nu — iertare de dări, pe cari și așa nimeni dintre cei bîntuiți de foamete nu le pot plăti!

Principele bulgar — sub sabia lui Damocles. De cîva timp poliția din *München* curentează, pentru înșelătorie, pe un tânăr diplomat bulgar, *Egon Pfannenstiel*, Neamt de origine. Acest diplomat-pungaș a avut până deunăzile un important rol la curtea bulgară, fiind secretarul intim al principei *Ferdinand*. Dar' acesta l'a dimis pe motiv de necredință. Ca să-și răbșone, secretarul a luat cu sine un teanc de acte secrete cu pînă bil cuprins pentru curtea bulgară. Aceste acte le-a oferit, din *Paris*, mai multor curți europene, spre cumpărare, dar' toate l-au refuzat. Acum Pfannenstiel se găsește la *Belgrad*, de unde meru amenință curtea bulgară cu publicarea actelor secrete, în scop de a stoarca dela principele sume mari de bani. Speculația pare bine întemeiată, de oare-ce principele Ferdinand avea toată încrederea în Pfannenstiel, care, în urmăre, poate și lucruri a căror dare în publicitate n'er prea fi plăcută principei. Așa, de pildă, fostul secretar se afla în serviciu pe vremea asasinării lui *Stambulow* și astfel e în cunoștința tuturor celor petrecute, în această afacere, după culisele curții bulgare.

Nou atentat la Paris. Se anunță din *Paris*, că alaltăieri dimineața un nou atentat s'a comis asupra unui polișt. Doi tineri, unul de 18 celalalt de 19 ani, au slobozit revolvere asupra unui polișt, care stetea de pază la o secție polițienească, dar' nu l-au nimerit. Atentatorii au fost luați în urmărire și arestați. Nu-s semne, că ei ar fi anarhiști.

Țărani sîrbi pe banca acusaților. Un monstru proces de prigonire ungurească s'a început alaltăieri la tribunalul din *Beichherau*-mare. Sînt acușafi 32 de țărani sîrbi ca instigatori ai sângeroasei răscăle întemplată mai astă-vară în *Elemér*. Orașul e plin de țărani sîrbi, citați ca martori.

Procesul ex-căpitanului Bojosev. uigașul cîntăreții maghiare Ana Simon din *Sofia*, s'a reînscut Joi, la curtea de apel din *Filipopol*. Interesul publicului nu mai e atât de mare ca la prima pertractare. Pe lângă cei trei acușafi: fostul căpitan *Bojosev*, fostul șef de poliție *Novelics* și fostul gendarm *Bogdan*, mai stă pe banca acusaților și fratele lui Bojosev, *Nicola Bojosev*, care, achitat la prima pertractare, acum e acușat pe basă de dovezi nouă.

Dintre acușafi, mai rău arată *Novelics*, care a slăbit mult și e palid ca un mort. Ceilalți sînt grași și voinici, mai ales ex-căpitanul Bojosev. Acesta s'a prezentat în fața tribunalului în niște haine negre foarte elegante, cu o cravată splendidă, ca de bal, și meru suride nepăsător.

A fugit de spânzurațoare. Din *Bislița* (Silezia austriacă) se scrie, că un asasin, *Wlodarski*, osîndit pentru mai multe omoruri și jafuri la moarte prin streang, a fugit din temnița dela *Vadovice* tocmai cîteva zile înainte de a fi executat. Fuga s'a observat însă la vreme și deja în seara zilei de evadare doi gendarmi l-au prins în pînă unei case din oraș.

Brutalitatea unui invătător ungur. La *Sghedin* un invătător ungur, *Szilágyi Imre*, a bătut atât de brutal pe un biet de elev, că acesta de vre-o două săptămîni dela bătăie zace cu pete vinete pe întreg corpul. Comisia didactică a orașului a decis să suspende pe invătător din post și să-l pună în cercetare disciplinară.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

PRELUDIUL.

Oradea-mare.

Moș Gerilă umple gîmurile cu flori și ne înghiață suflarea. Învăliți în blăni călduroase grăbesc trecătorii cu obraji înroșiți. Ear' în cămin / Apăesc flăcări poleind păretele din față / strălucesc în ochi și trezesc în minte viș / făr' de gir și basme pe buze. Dintre arbori / învăliți în țărțuri cărunți cooperit cu ghiață oase în câmpie rîl și să perde înspre ziduri înalte. Sub cerul plumburiu, la un capăt de stradă un biet băiat își frigă picioarele și își părăsește mâinile frigînd castanii. Improbodită până la urechi se apropie o damă cu privirile senine. Ea lasă un bănuț alb și ia un coș de castanii. Băiatul privește mulțumit în urmă-i cum s'a dus mulțumită. Jojuitul coșurilor de hîrtie ce le are în mână, îi ține musica ridicînd și scăzînd cadența dela paș la paș. Ea visează în gînd bucuria ce o va avé acasă. Patru brațe gingașe se vor întinde să-i cuprindă grumazii și patru ochi îi vor zîmbi cu fericire....

La capăt de pod o flămură albastră e purtată de vînt. Ea vestește, că ghiața e

tare, și tinere și tineri grăbesc zăruind patinele.

Ne stăpînește moș Gerilă și fulgi... Da, Fulgi cei dintîiu au albit de multuția, dar' au fost încă numai cei dintîiu. De atîtea zile cerul plumburiu, scapă câte-o dată vre-un fulg mai nestîmpărat pe o haină neagră; dar' tolanul de orbitoare albeață nu s'a așternut încă și se aud din grajd caii nechezînd, pentru-că nu e scosă sania și că sînt mute zurgălălele. Și fulgii, dragii fulgi, prevestitori ai bucuriilor iernei, cari se se isbească zglobi în gene și se se stingă sărutînd ochii negri zimbitori și împreunîndu-se cu o lacrimă a fericirii tot mai stau încă prinși în cerul plumburiu. Ei așteaptă încă...

Ose așteaptă?

Sînt cîteva guri vesele ce se aud dintre mormanuri de hîrtie.

Un cordon de stîlpi înalți, albi. Dea supra lor un nouaș străvezîu care se tot adăogă cu fumul ce se ridică dintre stîlpi și lustruște laturile lor, de par a fi din marmor. Dea supra stîlpiilor fum, în dosul lor un isvor ascuns de lumină, și graiuri ce se împreună în chor. E un templu. D', e templul veseliei. Și columnele de hîrtie scad și pe cum scad se ridică altele sfioase în umbra lor mai înalte, țîcînd apoi ele umbră celor de mai înainte. Și se ivește în dosul columnelor înjumătățite lampa și în lumina ei capete de Romani și condeie neobosite.

— Pune pentru Brașov 30 bilete. Și 5 de familie.

— Nu-s puține?
— Vom vedé, de mai ajung.
— Și d-rei R. în S. 5 și 2 de familie.
— Prea multe. Ce vrei? Sînt la sate.

— Dar' duc o vieță veselă. Să fi la S. odată! Nu mai poți să te desparți.

— Pe di X. l'am scris?

— Învităre pentru Arad sînt gata? Se deschide ușa. Noul sosit aduce o veste.

— D-șoara C. vine mîne la prânz.

Să tîmbie mulți, prea mulți să o aștepte la gară, dar' să împacă în urmă.

— Frate-meu nu vine. E departe. Și i-a mers prost în acest an. l'a mai perit și un cal. Mi-a scris chiar acum.

— Doară nu va pune dolii? Bine că are o fată, care îl va îndulci până atanci. Nădejdea mea e la cuconițe.

— Dar' banii sînt la bătrîni.

— Ele știa însă să-i scoată.

...Am fost la bureau-ul pentru petrecere al tinerimei instalat în o casă ospitală.

Și pe cum înserează și se închiagă tot mai îndesat pe stradă valul trecătorilor, ce es la aer, după-ce și-au isprăvit treburile, din o stradă și din alta răsar vîstărele națiunii, unul câte unul. Și se întîlnesc și înghiață cel mai vesel grup în nesfîrșitul val, ce undulează pe stradă și se încinge vorba

despre petrecerea din Faur, cum a fost în alți ani, cum va fi estimp...

La școala română e lumină și se aud cîntări. Avram al nostru se îndeletăcește cu multă răbdare să închege o armonie din voile ce îi umplu urechile. Un grup din o margine face critica, acum spre laudă, acum nemulțumită.

Un alt grup stă de povești. Sîntem la Victor.

— Să auzim quintetul!

Atîta mai trebue și Luța pretinde sus și tare:

— Quintetul! Quintetul!

Ne trebue quintet și e numai o violină. Și numai un Victor care să ne cînte.

Un gest liber cu arcu. O mișcare grațioasă a mînei ce ese din mînușetă a albă ca un găt de lebedă și se întinde pe al violinei găt svel, ca de lebedă — asta acum, neagră și Victor, cedînd dorinței publice — începe. Trarara... Trarara... Trarara!

Și noi ne amusăm de primul acord din un quintet al neuitatului Porumbescu, făcîndu-l adese-ori pe Victor, să repete pasagele, ce ne plac mai mult.

La cuibul nației un violoncello își întinde gătul peste pat și îl improptește de pîrete. De voia asemănării să-l botez: un lebedoiu bătrîn.

Pe masă un vraf de foi. Deasupra ce ar pute să fie, dacă nu 32?... Dar'... Jos, lângă sofă o hîrtie scrisă toată cu note. Pe sofă o masă inertă vișînd acorduri.

Vodă cetește despre o reprezentație teatrală și își aduce aminte la cîte a luat și el parte. Își încordă grumazii și își drege g'asul:

„Io-s Vlăduț al mamei
„Uta! Uta!” Sbor...
„Și mă las de carte
„Și vreau să mă „nsor”.

l-ar fi vremea, gîndește Vodă după atîta carte și după atîtea teatre. Și își mușcă mustața gîndînd cu nerăbdare la vremea, ce o va mai petrece încă prin cancelariile altora, pînă va avé și dînsul una.

Am dar' timbrul, ce îl are pentru mine astăzi vîștea din Ordea-Mare. Și am pus în frunte titlul „preludiu”. Da, sînt tot note, cari trezesc presimțirea unei arii ce întîrzie încă. Și din aceste preludii îmi zidesc înainte în gînd un vis al ariei din 3 Faur.

Caracterul mediului, ce mă încunjură e: așteptarea. Vor trebi două vorbe pentru de a mulțumi. O comandă: „Sus cortina”!

Atîta numai și eată, ce a dat caracterul unui fatins mediu social pe cîteva timp...

Dar' mă apucă earși alte gînduri. Și am înimă să nu-i mai plictisesc cu ele pe aceia ce spre a nu se plictisi își îndreaptă privirile sub linie.

Lucian Bolcaș.

Restaurant Fritsch!

mai nainte Kantlehner.

Sâmbătă, la 22, și Duminecă, la 23 Ianuarie, seara, zamă de varză!

Duminecă seara la 7 ore

Roastboeuf à la Petanovics și tot felul de mâncări de saison.

N.B. Sala de mâncare din curte încă va fi deschisă Duminecă seara.

Cu stimă

Carl Fritsch.

[317] 1-1

Feriți-vă!

P. t. public în propriul său interes e făcut atent cu stăruință de a nu confunda argintul meu veritabil patent american cu garnitura oferită de concurență, o garnitură din așa numitul argint Britania ca de mai puțină valoare o vând numai cu fl. 6.--.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintărie s'a simțit îndemnată a desfășura proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerație a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt eu impunit. Expedez deci ori-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțite fine cu tăș veritabil englez,
- 6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată,
- 6 linguri de argint patent american,
- 12 lingurițe de argint patent american,
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american,
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american,
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american,
- 6 tave Victoria englezești,
- 2 feșice frumoase de masă,
- 1 sită pentru ceai,
- 1 lopătică pentru zahăr pisat.

44 de bucăți la oală numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai nainte fl. 40 și se pot căpăta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii fără nici o împedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci prilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

[2836] 3-5

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricilor americane unite de argintărie patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19/III. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal igienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

- Primind expediția sunt mulțumit, Vă rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60. Baronesa Bánffy. Cluj.
- Expediția d-voastră am primit-o, sunt foarte mulțumit, Vă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură. Bozovici (Ungaria). Alex. Keresztes, prim prețor.
- Cu prima expediție sunt de tot mulțumit, Vă rog încă de o garnitură. Ioan Majarosy, preot. Calocia.

4 medalii de aur, 18 de argint, 30 diplome de onoare și de recunoștință.

Prafurile Korneuburg pentru nutirea vitelor ale lui Kwizda.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 43 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci.

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și drogueriile. [1181] 30 - 40

Deposit principal

Franz Joh. Kwizda,

furnisor de curte ces. reg. și reg. român.

Apotecar de cerc, Korneuburg, lângă Viena.

Stofe veritabile de Brünn

pentru toamnă și iarnă

[689] 42-45

O bucată de 3-10 metri, din care ese un rind întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai

- fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună
- fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună
- fl. 7.75 veritabilă stofă de lână fină
- fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină
- fl. 10.50 veritabilă stofă de lână foarte fină

lână curată de oaie.

Asemenea stofe pentru rocuri de iarna, stofe de vânat, loden, kamgarn foarte fin pentru roc și pantaloni, stofe pentru doamne, și tot felul de alte stofe spedează cu prețurile de fabrică de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sunt însemnate: abundență într-a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin.

Pentru

Domni:

Cămeși de bal
Cravate de bal
Mănuși de bal;

Dame:

Stofe de bal
Evantailuri de bal
Mănuși de bal
Antreuri de bal;

Mirese:

Trusouri,
Albituri de purtat, de pat
și
de masă solid lucrate
liferează [318] 1-6
JULIUS WERMESCHER,
Sibiu,
Piața-mare — Str. Cîsnădiei.

Atelierul fotografic-artistic.

Cele mai excelente prestațiuni cu prețuri moderate, pentru fotografiări singuratic, în grup, costume de ori-ce fel, precum și draguțe fotografii de copii etc. [2748] 3-32

Atelierul fotografic-artistic:

Wilhelm Mann,

Piața-mare nr. 19.

Tipo-Litografia

N. D. Mișcescu,

Tirgu-Jiu (România),

caută un bun lucrător în vîrstă aproape 30 ani pentru funcțiunea de șef. — Ofertele se vor adresa direct. [270] 2-3

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 48 - 52

Curt Röber, Braunschweig.

Cea mai nouă și cea mai bună
hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței. [1785] 24-30

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Calendarul „Lumea Ilustrată“ pe anul 1898

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cr., (cu porto postal 75 cr.)

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Adese-ori premiat.

Pivnița Mönchhof

cu renume din anul 1884 cu ocazia marilor sărbări populare în amintirea migrațiunei Sașilor înainte de șapte sute de ani

oferă

bune vinuri de masă ardelenesti și de Magyarad:

Vin nou	32 cr.
Vin bun de masă ardelenes	40 "
Rhein-Risling din pivnițele baronului Szentkereszty	46 "
Pinotgris	70 "
Mädchentraube, dela Bläjel din 1889	70 "
Bika-vér ales, roșu	80 "
Oporto din pivnița baronului Szentkereszty	80 "
Transport din străinătate	1 fl. 20 "
Transport din Ardeal	80 "
Malaga spaniol veritabil, foarte fin	2 fl. — "

Mai departe toate soiurile vin de sticle din țeară și străinătate.

Afară de casă costă cel de 40 numai 36 cr.

Venzătorii în oraș și mai ales la țeară

capătă cu preț moderat. [2565] 13-18

Bun oțet de vin pro litru 30 cr.

Ludwig Fronius, negustor de vinuri, Sibiu.

Adese-ori premiat.

O sută

de mii de familii

beau cu

predilecție zilnic

Vivat de țărănească

Kathreiner cafea de maltă Kneipp

Libera de substanțele stricăcioase sănătății ale cafelei de boane, Kathreiner cafeau de maltă Kneipp are totuși aroma și plăcutul gust al celei. Provoacă de apetit, ușor mistuibilă, Kathreiner cafeau de maltă Kneipp s'a dovedit deja de ani ca deopotrivă pentru adulți ca și pentru copii. Excelent adăos la cafeau de boane, precum și cel mai recomandat înlocuitor al celei. Din punct de vedere al sănătății și al economiei veritabilul „Kathreiner“ n'ar trebui să lipsească din nicio casă san familie.

A se păzi de imitațiunile mai puțin valoroase.

[5] 3-12

Oroloage de buzunar dela 2 fl. în sus.

Iuliu Erős,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 3.

Edificiul „Transilvaniei“.

Toate soiurile de oroloage, giuvaere, articole de aur și argint, tot felul de producțiuni ale

Aurăriei și argintăriei

Oroloage de argint pentru domni și dame	de fl. 4.50
Oroloage de aur pentru dame, cu lanț	12.—
Lanțuri de argint pentru oroloage și de gât	1.—
Inele de aur și inele pentru logodnă	2.50
Braslete și broșuri de argint	1.—
Cercei și cruciulițe de aur	2.—
Utensili de argint pentru mâncare, 6 bucăți în etui	5.—

Fiecare bucată e probată de oficiul pentru probele de metale și provăzută în semn de veritabilitate cu marcă, afară de aceea dau garanție în scris. În așteptarea de numeroase binevoitoare comande, semnez

Iuliu Erős.

[2794] 10-58

Pentru oroloage nouă și reparaturi, garanță onorabilă de 2 ani.

Lupe, ochilari, lornete pentru teatru.